

Ber helseministeren ta testansvar

Manglende kvalitetssikring av psykologiske tester bekymrer opposisjonen på Stortinget. Nå tas saken opp med helseminister I Høie.

TEKST

Per Halvorsen

PUBLISERT 1. februar 2021

PSY
KOL
OGI

EMNER

Test- og kartleggingsverktøy

Tester

KJERSTI TOPPE: - Jeg trodde at testene som blir brukt, selvsagt var standardiserte og kvalitetssikrede.

– Vi vil ta opp saken med helseministeren i form av et skriftlig spørsmål. Statsråden må ta ansvar for å rydde opp. Det er viktig for pasientene at tester som brukes, er anerkjente og kvalitetssikret, skriver nestleder i helse- og omsorgskomiteen Kjersti Toppe (SP) i en e-post til Psykologtidsskriftet.

Det var i januarutgaven Tidsskrift for Norsk psykologforening publiserte resultatene av en undersøkelse om psykologers testbruk. Undersøkelsen avdekket at det er uavklart hvem som har overordnet ansvar for å kvalitetssikre psykologiske tester som er i bruk i norsk helsevesen.

Pasientene rammes

Svakheter ved psykologiske tester øker risikoen for feildiagnostisering og kan få alvorlige konsekvenser for pasienter som blir rammet. Undersøkelsen, som ble gjennomført som et samarbeid mellom Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet (FHI) og Norsk psykologforening, viste blant annet at helsevesenet

- mangler oversikt over psykologiske testverktøy
- bruker tester som ikke er tilstrekkelig kvalitetssikret
- ikke følger internasjonale standarder og retningslinjer for testing
- benytter uautoriserte oversettelser av internasjonale tester

Toppe mener det er viktig å få funnene fram i lyset.

– Jeg trodde at testene som blir brukt, selvsagt var standardiserte og kvalitetssikrede, kommenterer hun.

LES OGSÅ

Helseforetakene gjennomgår testfeltet

Helsedirektoratet samler nå fagdirektørene i de regionale helseforetakene for å drøfte hvordan kvalitetssikringen av psykologiske tester kan bli bedre.

Nasjonalt ansvar

Toppe mener det er uholdbart å diskutere om ansvaret for kvalitetssikring skal ligge hos helseforetakene, psykologene eller Helsedirektoratet.

– Dette er et overordnet nasjonalt ansvar. Helseforetakene kunne gått sammen om å utarbeide kvalitetssikring av psykologitester. Da må helseministeren be Helsedirektoratet om å initiere og ta ansvar for et slikt arbeid, i et samarbeid med helseforetakene og med profesjonen – psykologene selv, skriver hun.

«Statsråden må ta ansvar for å rydde opp»

Kjersti Toppe, SP

Også helsepolitisk talsperson for SV Nicholas Wilkinson mener mangelen på kvalitetssikring av psykologiske tester er bekymringsfull. Han vil ha Helse- og omsorgsdepartementet på banen for å sikre at tester måler det de skal.

– Det er Helse- og omsorgsdepartementet som har ansvar for å legge til rette for å oppdatere tester og sikre at de følger internasjonale retningslinjer. Helseministeren har politisk ansvar for at dette blir gjort, sier han til Tidsskrift for Norsk psykologforening.

UOVERSIKTLIG I

januarutgaven satte Psykologtidsskriftet søkelyset på bruk og kvalitetssikring av psykologiske tester. Vi fant et uoversiktlig testfelt der det er uklart hvem som har ansvar for kvalitetssikringen av testene.

Når Norge nå skal gå over til den nye diagnosemanualen ICD-11, mener Wilkinson helsemyndighetene har mulighet til også å sikre bedre systemer for å kvalitetssikre utredning og diagnostisering.

– Innføringen av ny diagnosemanual er en god anledning til å rydde opp på dette feltet. Det er også viktig å styrke Helsebiblioteket slik at det er lettere å holde seg oppdatert på ny kunnskap og siste forskning, sier han.

Vil sikre kvalitetssikring

Helsepolitisk talsperson for Arbeiderpartiet Ingvild Kjerkol mener det er helt nødvendig å få avklart hvem som har overordnet ansvar for kvalitetssikring av psykologiske tester som benyttes i helsevesenet.

Hun sier at Arbeiderpartiet vil øke helsebudsjettene for å kunne innlemme de nyeste og beste behandlingsmetodene i den norske helsetjenesten.

– Å kvalitetssikre psykologiske tester er en del av dette bildet og et av de områdene vi vil se på for å øke kvaliteten i helsetjenestene, kommenterer hun i en e-post.

Ni av ti psykologer bruker psykologiske tester, mange daglig, for å utrede og diagnostisere personer som kan ha psykiske helseproblemer.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 58, nummer 2, 2021, side 86-87

TEKST

Per Halvorsen, journalist